

**Uchwała Nr XXVI/149/ 2016
Rady Gminy Nowa Karczma
z dnia 24 listopada 2016 r.**

w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Nowa Karczma na lata 2017 – 2019

Na podstawie art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (jednolity tekst Dz. U. z 2015 r. poz. 1390) w związku z art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (jednolity tekst Dz. U. z 2016 poz. 446 z późn. zm. Dz. U. z 2016 r. poz. 1579) Rada Gminy Nowa Karczma uchwała co następuje:

§ 1

Przyjmuje się: „**Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Nowa Karczma na lata 2017 – 2019**” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Nowa Karczma.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2017 r. i podlega podaniu do publicznej wiadomości poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy Nowa Karczma, a także poprzez zamieszczenie jej treści na stronie internetowej BIP Gminy Nowa Karczma.

**Przewodniczący
Rady Gminy**

Ryszard Kleinsmidt

Uzasadnienie

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (jednolity tekst Dz. U. z 2015 r., poz. 1390) w art. 6 ust. 2 pkt 1 nakłada na gminę obowiązek tworzenia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez opracowanie i realizację programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Program określa zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz sposoby ich realizacji. Przedstawia katalog działań, którym celem jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy. Środki finansowe na realizację niniejszego Programu wynikają z projektu budżetu Gminy Nowa Karczma na 2017 rok.

Wobec powyższego niniejszą uchwałę należy uznać za konieczną i uzasadnioną.

**Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
dla Gminy Nowa Karczma na lata 2017 – 2019**

I. Wstęp

Przemoc jest zjawiskiem często występującym w codziennym życiu. Każdego dnia w mediach są doniesienia o krzywdach wyrządzanych ludziom. Najczęściej przemoc dotyczy ludzi słabszych tj. kobiet, dzieci czy osób starszych. Sprawca przemocy wykorzystuje swoją siłę do sprawiania cierpienia.

Zjawisko przemocy w rodzinie zdefiniowane jest w art. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Mówi on, że przez przemoc w rodzinie należy rozumieć „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”. Występowanie przemocy powoduje dezorganizację rodziny. Relacje wewnątrz rodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się niezgodne z normami prawnymi i moralnymi.

W celu efektywnego przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zmierzającego do zmniejszenia skali przemocy oraz pogłębienia społecznej świadomości tworzy się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Nowa Karczma na lata 2017-2019.

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (jednolity tekst Dz. U z 2015 r. poz. 1390),
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2011 r. Nr 209, poz. 1245),
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (jednolity tekst Dz. U. z 2016 r. poz. 4870),
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (jednolity tekst Dz. U. z 2016 r. poz. 930 z późn. zm.).

Program zawiera zadania będące kontynuacją działań założonych w poprzednim Programie. Zadania w większości mają charakter zadań stałych i są zadaniami zgodnymi z zasadą realizmu i możliwości gminy Nowa Karczma.

II. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie w Gminie Nowa Karczma.

W celu właściwego zaplanowania podejmowanych działań niezbędne jest dokonanie analizy problemów społecznych w gminie z uwzględnieniem problemu przemocy w rodzinie.

Gmina Nowa Karczma liczy 6758 mieszkańców (stan na 31 grudnia 2015 r.) z czego 3421 stanowią mężczyźni, a 3337 to kobiety.

Skalę problemu przemocy w rodzinie najlepiej obrazują dane zebrane w ramach procedury „Niebieskie Karty”. Poniższe zestawienie pokazuje, że w latach 2013 – 2015 procedura Niebieskiej Karty została wszczęta 42 razy. Głównie czyniła to Policja (27 kart) oraz służba zdrowia (9 kart). Z poniższych danych wynika, że Policja jest instytucją najbardziej aktywną w identyfikacji problemu przemocy w rodzinie.

Tabela nr 1. Niebieskie Karty sporządzone przez różne instytucje.

Instytucje wszczynające procedurę Niebieskiej Karty	2013 r.	2014 r.	2015 r.	Ogółem
Policja	10	10	7	27
Pomoc społeczna	1	2	2	5
Służba zdrowia	6	2	1	9
Oświata	0	1	-	1
GKRPA	-	-	-	-
Ogółem	17	15	10	42

Źródło: Gminny Zespół Interdyscyplinarny

Jak wynika z danych Komendy Powiatowej Policji w Kościerzynie w latach 2014 -2015 na terenie gminy Nowa Karczma doszło do 113 interwencji domowych, w tym do 40 z powodu przemocy w rodzinie.

Tabela nr 2. Liczba interwencji domowych przeprowadzanych przez Policję w tym z powodu przemocy w rodzinie.

Rok	2014 r.	2015 r.
Liczba interwencji domowych w Gminie Nowa Karczma	53	60
w tym z powodu przemocy w rodzinie	22	18
w tym kobiety	0	0
w tym mężczyźni	22	18

Źródło: Posterunek Policji w Liniewie

Na podstawie danych z tabeli stwierdza się, że liczba interwencji przeprowadzanych przez Policję jest rosnącą, jednak liczba interwencji z powodu przemocy w rodzinie maleje. Na terenie Gminy Nowa Karczma przemoc w rodzinie występuje w rodzinach o różnym statusie społecznym. W większości przypadków sprawcy w chwili popełnienia przestępstwa znajdowali się pod wpływem alkoholu. Przypadki przemocy zdarzają się w domach rodzinnych, gdzie świadkami są jedynie członkowie rodziny.

Tabela nr 3. Działania Zespołu Interdyscyplinarnego podjęte wobec sprawców przemocy

Rodzaj działania	2014	2015
Zawiadomienie Policji lub prokuratury o podejrzeniu popełnienia przestępstwa	3	0
Działania mające na celu skierowanie na leczenie odwykowe	9	5
Liczba osób skierowanych do udziału w programie korekcyjno- edukacyjnym	0	0

Źródło: Gminny Zespół Interdyscyplinarny

Z powyższej tabeli wynika, że żaden sprawca przemocy nie przeszedł programu korekcyjno – edukacyjnego. Przyczyną tego jest brak w najbliższej okolicy placówki w której taki program byłby realizowany. W drugim półroczu 2016 r. pojawiła się szansa, że przy Punkcie Interwencji Kryzysowej PCPR w Kościerzynie będzie możliwa realizacja programu dla sprawców przemocy. Obecnie przyjmuje tam specjalista ukierunkowany na prace z osobami stosującymi przemoc.

Tabela nr 4. Działania Zespołu Interdyscyplinarnego podjęte wobec osób doznających przemocy

Rodzaj działania	2014	2015
Porada psychologa	2	7
Praca socjalna	16	17
Porada w Punkcie Interwencji Kryzysowej działającym przy PCPR w Kościerzynie	4	3

Źródło: Gminny Zespół Interdyscyplinarny

Wszystkie osoby doznające przemocy otrzymują informację o możliwości skorzystania z różnych form wsparcia. Jednak nie wszyscy decydują się na wskazaną im pomoc.

Należy przypuszczać, że rzeczywista liczba osób i rodzin dotkniętych przemocą jest znacznie wyższa niż wskazują na to przywołane wyżej statystyki. Osoby doznające przemocy domowej często przez wiele lat ukrywają swój problem, dlatego trudno jest określić dokładną skalę problemu przemocy. Od czasu powstania Zespołu Interdyscyplinarnego, działania podejmowane na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie są intensywniejsze i coraz bardziej skuteczne. Ponieważ przemoc w rodzinie jest ciągle dużym problemem naszej gminy, należy zatem wzmocnić dotychczasowe działania, które powinny mieć charakter współpracy interdyscyplinarnej poszczególnych instytucji lokalnych. Efektem takiej współpracy będzie skuteczne zapobieganie, rozpoznawanie oraz przeciwdziałanie przemocy i jej skutkom.

III. Cele Programu

1. Cel główny

Celem głównym Programu jest zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Cel ten będzie realizowany przez :

- promowanie działań profilaktycznych,
- wspieranie osób doświadczających przemocy,
- pracy ze sprawcami przemocy nad zmianą ich zachowań i postaw.

2. Cele szczegółowe Programu:

Cel szczegółowy 1

Podniesienie świadomości i wrażliwości społecznej na problemy związane z przemocą w rodzinie:

- prowadzenie kampanii informacyjno – edukacyjnych (lokalna prasa, internet, ulotki, broszury) na temat zjawiska przemocy i możliwości jej przeciwdziałania,
- prowadzenie wśród dzieci i młodzieży profilaktycznych działań przeciw agresji i przemocy, m.in. poprzez organizowanie zajęć w ramach szkolnego programu profilaktyki,
- organizowanie dla nauczycieli i pedagogów szkoleń dotyczących przemocy w środowisku szkolnym i rodzinnym.

Cel szczegółowy 2

Zapewnienie kompleksowej pomocy osobom, wobec których skierowana jest przemoc:

- zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i prawnej do osób dotkniętych Przemocą,
- prowadzenie pracy socjalnej z rodzinami, w których stosowana jest przemoc,
- zapewnienie miejsc w ośrodkach wsparcia osobom doświadczającym przemocy w rodzinie,
- prowadzenie edukacji wśród osób doświadczających przemocy w rodzinie w zakresie przysługujących im praw,
- wdrażanie procedury „Niebieskie Karty”,
- nawiązywanie i utrwalanie współpracy z przedstawicielami poszczególnych służb i instytucji.

Cel szczegółowy 3

Działania wobec sprawców przemocy :

- motywowanie sprawców przemocy do udziału w programach korekcyjno – edukacyjnych,
- występowanie z zawiadaniem do Policji lub prokuratora o podejrzeniu

popelnienia przestępstwa określonego w art. 2 pkt. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Cel szczegółowy 4

Zwiększenie kompetencji zawodowych pracowników służb i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie:

- szkolenia dot. problemu przemocy w rodzinie dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych,
- nawiązywanie i utrwalanie współpracy i przedstawicielami poszczególnych służb i instytucji.

IV. Adresaci Programu

1. Osoby doznające przemocy w rodzinie (dzieci, współmałżonkowie, partnerzy, osoby starsze, niepełnosprawne).
2. Osoby stosujące przemoc w rodzinie.
3. Przedstawiciele instytucji i służb zobowiązanych do udzielenia pomocy w sytuacji przemocy.
4. Społeczność lokalna – mieszkańcy Gminy Nowa Karczma.

V. Zasoby gminy w zakresie realizacji Programu

1. Służby, które w zakresie swoich kompetencji mają zadanie przeciwdziałać przemocy w rodzinie. Są to przede wszystkim:

- Zespół Interdyscyplinarny,
- Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Policja.

2. Instytucje i organizacje spotykające się w codziennej działalności ze zjawiskiem przemocy i jej skutkami:

- placówki oświatowe – szkoły, przedszkola,
- kluby środowiskowe,
- zakład opieki zdrowotnej,
- parafie,
- organizacje pozarządowe.

VI. Przewidywane efekty działań:

- zwiększenie skuteczności i dostępności pomocy osobom uwięzianym w przemoc,
- zmniejszenie rozmiarów zjawiska przemocy,
- zwiększenie możliwości społecznej i zaangażowania społeczeństwa w przeciwdziałanie przemocy,
- zwiększenie kompetencji służb instytucji i organizacji zajmujących się przemocą.

VII. Monitorowanie Programu

Realizacja programu będzie systematycznie monitorowana. Monitoring umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie działań korygujących. Uzyskane informacje pozwolą na planowanie działań, rozwijanie programu w przyszłości. Sprawozdanie dotyczące realizacji niniejszego programu będzie przedstawiane Radzie Gminy Nowa Karczma w sprawozdaniu z działalności OPS w Nowej Karczmie za rok poprzedni.

Przy ocenie Programu będą brane pod uwagę następujące wskaźniki:

- liczba osób/rodzin objętych pomocą,
- liczba osób poszkodowanych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych,
- liczba uruchomionych procedur Niebieskiej Karty,
- liczba osób biorących udział w programach korekcyjno – edukacyjnych,
- liczba postępowań przygotowawczych wobec sprawców przemocy.